

Důvodová zpráva

Pro projednání v Radě hlavního města Prahy je připravována a do připomínkového řízení předkládána novela tržního řádu. Jedná se o 2. novelu po schválení nového úplného znění textové části v prosinci 2021.

Předkládaná novela se týká výlučně úpravy textového znění. Aktualizace přílohy č. 1 k tržnímu řádu, která obsahuje seznam míst, na kterých lze mimo provozovnu k tomu účelu určenou rozhodnutím, opatřením nebo jiným úkonem vyžadovaným stavebním zákonem nabízet, prodávat zboží nebo nabízet, poskytovat služby, bude provedena až následující novelou. V současné době se zapracovávají místa obsažená v aktuálním platném seznamu do „Aplikačního řešení pro vedení údajů o umístění a parametrech tržních míst vyhlášených nařízením HMP v digitální podobě“, tudíž není zásah do přílohy možný. Usnesením Rady hlavního města Prahy číslo 2803 ze dne 4.12.2023 byl stanoven termín pro splnění tohoto úkolu do 31.10.2024. Až poté bude přistoupeno ke zpracování další novely. Připomínky podané nad rámec návrhu (k příloze č. 1) proto nebudou akceptovány.

V textovém znění je navrhována z důvodu omezení organizované průvodcovské aktivity, zaměřené na konzumaci alkoholu v různých provozovnách (dále jen „pub crawls“), změna ustanovení § 8 odst. 3 tržního řádu. Podle navrhované úpravy nebude možné doprovázení skupin nebo jednotlivců s výkladem průvodce mezi 22.00 hod. - 6.00 hod. Ustanovení § 8 odst. 3 tržního řádu má nově znít takto: *„Pochůzkové poskytování služeb na území hlavního města Prahy je zakázáno s výjimkou doprovázení skupin nebo jednotlivců s výkladem průvodce v době od 6.00 do 22.00 hodin.“*

K navrhované úpravě je přistoupeno z podnětu městské části Praha 1, kdy pub crawls přináší zejména v její lokalitě řadu negativních dopadů na veřejný prostor, ekonomiku a společenské vztahy a významným způsobem poškozují image Prahy jako kultivované destinace a odporuje tak prioritám Koncepce cestovního ruchu hl. m. Prahy, schválené zastupitelstvem hl. m. Prahy v roce 2020.

První aspekt spojený s pub crawls je spatřován v zatížení obecní infrastruktury a služeb. Pub crawls často přitahují velký počet účastníků, kteří se ve skupinách pohybují po veřejných prostranstvích a navštěvují bary a další hostinská zařízení. Následkem toho je narušování nočního klidu, zvýšený hluk, větší produkce odpadků a celkové znečišťování veřejného prostoru a nutnost zajišťovat bezpečnost v daných lokalitách. To vše znamená nadměrné nasazení obecních služeb jako jsou komunální čistící služby a městská policie, a tudíž zatížení rozpočtu a personálních kapacit dané obce.

Druhým kritickým bodem pub crawls aktivit je nadměrná konzumace alkoholu v jejich průběhu. Tento jev s sebou přináší řadu bezpečnostních rizik, včetně potenciálních veřejných potyček, vandalismu a výtržnictví, řízení pod vlivem alkoholu a zdravotních komplikací. Místní záchranné a bezpečnostní složky jsou nuceny zasahovat, což nejenže zatěžuje jejich zdroje, ale také zvyšuje riziko pro veřejnou bezpečnost místních obyvatel.

Třetím důležitým aspektem je image a reputace obce. Nepřiměřená konzumace alkoholu a rušivé chování spojené s pub crawls mohou vytvářet dojem nedostatku kultivovanosti obce, snižovat pocit bezpečí a vyhýbání se daným lokalitám. To může mít negativní dopad na vnímání obce turisty, potenciálními investory a samotnými občany. V dlouhodobém horizontu tak může být nepříznivě ovlivněn celkový ekonomický rozvoj a sociální koheze dané lokality.

V neposlední řadě mohou pub crawls poškozovat a znevýhodňovat průvodcovské služby vykonávané certifikovanými průvodci, které naopak přispívají ke kultivaci a edukaci domácích i zahraničních návštěvníků obce a vytvářejí pozitivní vztah k Praze.

S odkazem na výše uvedené argumenty bylo, po předchozích jednáních zástupců MHMP, městské části Praha 1 a Prague City Tourism a.s., navrženo regulovat tržním řádem průvodcovské služby, kam

spadá i provozování pub crawls, v době nočního klidu od 22.00 hod. do 6.00 hod. Navrhovaná úprava byla projednána s předsedou Asociace průvodců ČR, který s ní seznámil členskou základnu. Za Asociaci nebyly proti úpravě vzneseny žádné námitky, neboť její členové neprovozují průvodcovské služby mezi 22.00 hod a 6.00 hod. I jejich letní nabídka (např. vycházky o strašidlech) končí ve 21.30 hod. Předsedkyně Sdružení průvodců snahu o regulaci pub crawls kvitovala a proti zákazu průvodcovských služeb mezi 22.00 hod. a 6.00 hod. rovněž nic nenamítala. Jen upozornila na případy, že průvodce někdy doprovází hosty do hotelu např. po divadle nebo koncertě.

Podstata navrhované úpravy de facto tkví v prevenci v nočním centru Prahy rozšířených negativních společenských jevů, neboť zasahovat teprve ex post proti osobám dopouštějícím se protiprávního jednání (např. rušení nočního klidu) se zcela míjí účinkem, a v případě ostatních výše popsáných aspektů, jako úpadek reputace, kultivace, přetěžování obecních služeb, zasahování do života (spánku) místních obyvatel, ty nelze ex post napravit vůbec. Navíc odhlédneme-li od uvedených sekundárních následků daného jevu, už jen hromadnému „nahánění“ turistů v nočních hodinách za účelem konzumace alkoholu jako takovému je na místě bránit, neboť samo o sobě je dle názoru předkladatele fenoménem negativním a do kultivovaného města nepatří.

Navrhovaná právní regulace si tak na jednu stranu klade za cíl omezit výše uvedené negativní společenské jevy, respektive jim předcházet, jak bylo uvedeno, na druhou stranu fakticky nezasahuje do činnosti „běžných“ průvodců. Pokud jde o činnost provozovatelů hostinských zařízení, s přihlédnutím k cíli navrhované regulace zabránit už jen samotnému hromadnému nočnímu nahánění turistů za účelem konzumace alkoholu, které je příčinou daných společenských jevů, není jej možno dosáhnout způsobem, který by zasahoval do práva nabízet služby mírněji. Právo nabízet hostinské služby přitom zůstává zachováno, pouze se navrhuje zákaz realizovat jej předmětným způsobem. Možnost nabízet své služby tak bude při přijetí navrhované novely zachována jak „skutečným“ průvodcům, tak provozovatelům hostinských zařízení, na druhé straně pak dojde k potlačení popsáných jevů majících významné celospolečenské dopady. Tento postoj odpovídá snaze hlavního města Prahy vždy, pokud možno, různé protichůdné zájmy proporcionálně vyvážit.

Novela tržního řádu si nevyžádá náklady týkající se rozpočtu hlavního města Prahy a městských částí.

